

Debesuota, gali lyti. Saulė teka 7:17. leidžiasi 4:38

Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LXI

Chicago, Ill. — Penktadienis, sausio-January 10 d., 1975 m.

Kaina 15c

8

MASKVA PANEIGIA ŽINIĄS APIE BREŽNEVA

LENKO KNYGA APIE SIBIRO LAGERI

1974 m. liepos 31 d. į Vilko raštinę New Yorke užėjo Bohdan Kaweckis, lenkas teisininkas iš Vilniaus, ir papasakojo apie lietuvių kalinius, su kuriais kartu jam teko kalėti Sevrural lageryje (47 lagpunkt, 10 skyrius). Su Vliku susisiekti jį ypač paskatino ta aplinkybė, kad tame pačiame lageryje su juo kalėjęs būv. Vilniaus Stefan Batory universiteto profesorius ir Vilniaus vaivada Stanislaw Kosciolkowski kruopščiai rinko ir užrašinėjo pavardes ir kt. duomenis apie to lagerio lenkų ir kitų tautybių kalinius.

Bijodamas, kad jo užrašai gali dingti (taip vėliau ir atsitiko), Kosciolkowski padiktavo Kaweckii visą eilę pavardžių, tarp jų nemaža lietuvių. Po Kosciolkowskio mirties, būv. Vilniaus Stefan Batory universiteto bendradarbių dr-ja Londone išleido 287 psl. knygą, kurios didžiausia dalis (238 psl.) yra prof. Kosciolkowskio atsiminimai iš koncentracijos lagerio, iš kurio jis, pagal lenkų egzilinės vyriausybės Londone 1941 m. susitarimą su Sov. Sąjunga, buvo paleistas 1942 m. sausio mėn.

Lietuviams ta knyga yra įdomi daugeliu atžvilgių. Visų pirma, 1941 m. prof. K. arešto ir išvežimo iš Vilniaus aplinkybės įdomios ir lietuviams, kurie perėjo per tą patį pragarą. Antra, prof. K. su daugeliu lenkų iš Vilniaus pateko į taip vadinamą baltų lagerį, kur, be lenkų ir lietuvių, buvo taip pat kiek estų. Kosciolkowski mini daug lietuviškų pavardžių, duoda jų charakteristikas, mirties datas ir pan. Kai kurios lietuviškos pavardės knygoje iškreiptos, bet Eltos redakcijoje atsilankęs Bohdan Kaweckis pavardes ir kt. pasitaikiusius netikslumus kiek galima atitaisė.

Pagal prof. K. toje stovykloje buvo apie 240 lietuvių, 230 lenkų ir apie 60 estų. Apibūdinamas kiekvieną tautinę grupę atskirai, apie lietuvius prof. Kosciolkowski rašo taip: Buvo tai daugumoje jauni vyrai tad mirtingumo nuostimis buvo mažesnis negu kitų. Kadangi dauguma jų buvo išėję iš kaimo, tai mokėję visą eilę praktiškų darbų, kas jiems labai padėjo. Iš tikrųjų nebuvo darbo, kurio jie nebūtų galėję padaryti. Lietuviai būvę nepaprastai gerai suorganizuoti, solidarūs, mokėjo vienas kitą paremti, sukasti dantis, tylėti ir laukti. Didžioji jų dalis buvo praktikuojantieji katalikai. Kai būdavo pamaldos, kurias laikė lenkams kunigas (kito nebuvo), tai lietuviams, nuagalėdami, savo nemelė lenkams, prisijungdavo ir „piėknie, piėknie spiewali“ (gražiai, gražiai giedoję). Nežiūrint tos aiškios lietuvių nemelės lenkams ir kai kurių išsišokimų, tiek lietuviams, tiek lenkai stengėsi išlaikyti „gerą toną“: per tautines ir kitas šventes vieni kitus sveikino, mirties atveju reišė užuojautą ir pan.

Laikui bėgant, lagerio gyvenimo rūdys pradėjo brautis ir į taip stiprią „dobre zgrana“ (gerai susigiedojusia) lietuvių grupę: jos moralė pašlėjo, dažniau ir dažniau pradėjo reikštis nesutikimai, vaidai, pasitaikydavo net muštynių. Tiek apie tą knygą, kurios prof. Kosciolkowski parašytojas skyrius pavadintas „Raptularz“.

SAN CLEMENTE. — Vakar buvęs prezidentas Nixonas ramiai praleido savo 62 gimtadienį. Užvakar pas jį lankėsi rabinas Baruch Korff, vienas veikiausių Nixono gynėjų ir užtarėjų.

IŠ VISO PASAULIO

DETROITAS. — Chryslerio automobilių bendrovė paskelbė kainų sumažinimą nuo 200 iki 400 dol. už mašiną. Ši kampanija siekia išjudinti naujų automobilių prekybą. Bendrovė oficialiai paskelbė apie kainų sumažinimą sekmadienį per televiziją. Specialios kainos Chryslerio automobiliams galios nuo sausio 12 iki vasario 16 dienos.

LONDONAS. — Arabo drabužiais apsirengęs vyras, grasindamas granata, buvo pagrobes Britanijos keleivinį lėktuvą Londone. Jis leido keleiviams išeiti, tačiau grasino susprogdinti lėktuvą ir penkis julos narius. Po 9 val. valdžia atsiuntė pirato reikalaujamą pinigų sumą — 235,000 dol. ir parašiusia. Lėktuvui buvo leista pakilti ir skristi į Paryžių, kaip reikalavo piratas. Iš anksto susitaręs, pilotas nusileido kitame britų aerodrome — Stansted, kur lėktuvą laukė policija. Jis buvo nuginkluotas ir nuvežtas į psichiatrinę ligoninę patikrinti proto.

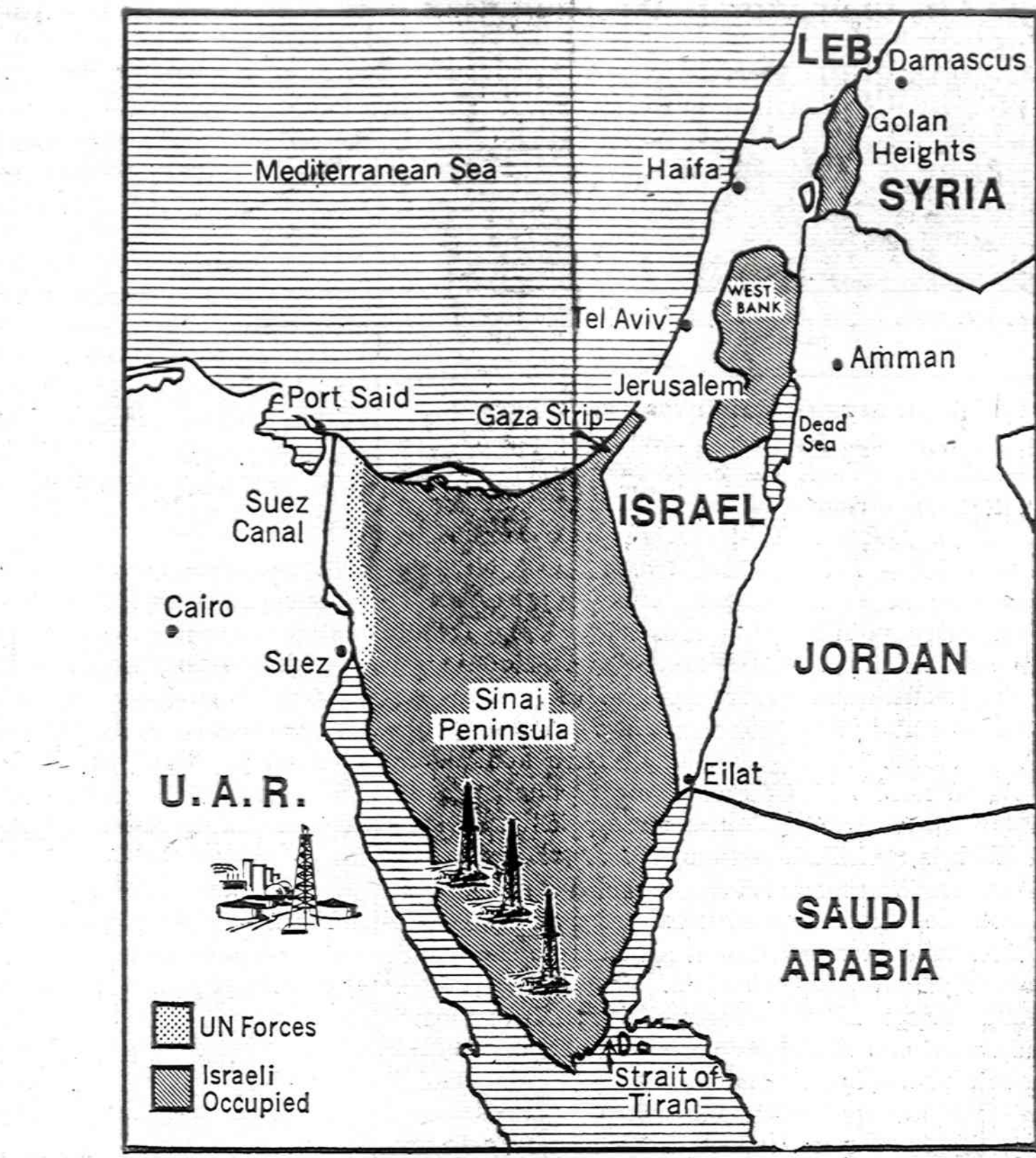
NEW YORKAS. — Amerikos žurnalų Rašytojų sąjunga įsteigė premiją, kuri tenka žurnalistui, kuris elgiasi pagal savo sąžinę. Ši premija „Conscience in Media“ buvo paskirta buvusiam prezidento Fordo spaudos sekretoriui J. terHorstui, kuris pasitraukė iš pareigų, kai prezidentas paskelbė Nixono kalčių atleidimą.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas yra nutaręs prašyti kongreso daugiau paramos Pietų Vietnamui. Šiuose finansiniuose metuose reikėsia mažiau — 300 mil. dol. naujų lėšų, kad Saigono vyriausybė galėtų kovoti su komunistų spaudimu.

PEKINAS. — Kinijos žinių agentūra skelbia, kad Vakarų ekonominė krizė yra didžiausia nuo II-jo Pasaulinio karo laiku. Kapitalistiniai kraštai prigaminę per daug vartotojų prekių ir neturi kur jų dėti, rašo Hsinhua. Vakarų valiutos sistema visai sugriuvo ir buržuazinės priemonės nesugeba ištaisyti ekonomikos bankroto.

ALBANY. — Naujas New Yorko gubernatorius Carey po priesaikos pasakė, kad „vyno ir rožių dienos pasibaigė“. Jis siūlo pakelti gazolino mokesčius, grasina sumažinti paramą savivaldybėms. Valstijos gyventojų laukiančios sunkios dienos.

ČIKAGA. — Per langą į jau nuo negro butą antradienio naktį kažkas imetė ašarinę bombą. Dexter Brisco, 21 metų negras, įsikraustė į dviejų aukštų medinį namą 7021 S. Oakley prieš šešias savaites. Per tą laiką jis kaimynų bauginamas: bėgęs įmestas sniego gniūzulis į jo virtuvę, kažkas bandęs sudeginėti jo garažą. Brisco pareiškė, kad jis tokių puolimų tikėjosi ir užtarė jį iš naujo buto neišvarysiant.

Viduriniai Rytai toliau lieka parako staflinė, kuri gali bet kada sprogti. Iš viso pasaulio čia plaukia ginklų siuntos, milijonų dolerių vertės. Ketvirtadienį Saudi Arabija paskelbė, kad ji perka Amerikoje lėktuvų už 756 mil. dol. ir 200 Prancūzijos tankų už 860 mil. dol.

EGIPTO PREZIDENTAS SKUNDŽIASI, - MASKVA NEDUOD ANAUJŲ GINKLŲ

BEIRUTAS. — Egipto prezidentas Sadatas pareiškė pasikalbėjime su Al Anwar laikraščiu, kad Sovietų Sąjunga nesutiko pakęsti tuos Egipto ginklus, kuriuos jis prarado 1973 metų kare su Izraeliu. Prezidentas Sadatas išreiškė nepasitenkinimą, kad Maskva atsakė duoti Egiptui naujų ginklų. Jis norėjęs apie ginklus tartis su Brežnevu, kai tas atvyks į Egiptą, bet Brežnevas kelionę atšaukė. Sadatas norėjo tartis ir dėl Egipto skolos Sovietų Sąjungai, kuri siekia 4 bil. dol.

„Aš noriu, kad visi arabai visose arabų šalyse žinotų, kad Egiptas po 1973 m. spalio mėn. gavo iš Sovietų Sąjungos tik kelis ginklus, už kuriuos užmokėjo Alžiro Boumediene, ir mažus kiekius amunicijos ir atsarginių dalių. Iki šiol nebuvo gauta ginklų pakeisti prarastus mūšio laisvę“, pasakė prezidentas Sadatas, pridėdamas, kad Sirija gavo nuostolių pakeitimui naujų ginklų.

Egiptan penkių dienų vizito atvyko Irano šachas Mohammed Reza Pahlevi su žmona. Paskutinį kartą jis Egipte lankėsi pas karalių Faruką, kurio jis prašė Faruko sesers Fawzijos rankos šios vedybos baigėsi skrybomis. Irano imperatorių šeima apgyvendinta buvusiuose Faruko Kubeh rūmuose.

Šacho garbei suruoštame baliuje jis pritarė Egipto reikalavimui, kad Izraelis išėitų iš arabų žemių. Būdama Jordanė šachas pažadėjo karaliui Husseinui Irano ekonominę ir politinę paramą. Panašios turtingojo Irano paramos siekia ir Egiptas. Prezidentas Sadatas svajoja sudaryti Saudi Arabijos-Egipto ir Irano politinę ašį.

WASHINGTONAS. — Pašto viršininkas Elmer Klaven nuo vasario 15 pasitraukia iš pareigų. Jo vieton paskirtas jo pavaduotojas Benjamin Bailar, 40 metų. Klaveno vadovybė pašte sukėlė daug kritikos kongrese ir spaudoje.

MEMPHIS. — Žinomas dainininkas Elvis Presley vakar šventė 40 metų gimtadienį.

Kviečia Amerikon rašytoją Marčenką

NEW YORKAS. — Amerikos Mokytojų Federacijos prezidentas Albert Shanker paskelbė, kad jis formaliai pakvietė sovietų disidentą, rašytoją Anatolijų Marčenką ir jo šeimą atvažiuoti į Ameriką. Marčenkai gresia naujas suėmimas. Šis 36 metų rašytojas praleido kalėjimuose jau 9 metus. Paskutinį kartą jis buvo paleistas 1971 m. ir gyvena su žmona ir sūnum apie 100 mylių nuo Maskvos. Jis Vakaruose yra išleidęs atsiminimus iš savo peryvenimų lageriuose.

Pavelis Litvinovas, kuriam pernai buvo leista išvažiuoti į Ameriką, pareiškė kalbėjęs praėjusį sekmadienį su Marčenko telefonu. Marčenkai jam pasakė, kad valdžia siūlanti jam emigruoti į Izraelį, tačiau, jis, nebūdamas žydas, nori išvažiuoti į Ameriką.

DUBLINAS. — Čia mirė buvusio Airijos prezidento Eamon de Valera žmona Sinead, 96 metų amžiaus.

Rusų enciklopedija nepieikia Nixono

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Didžiosios Enciklopedijos 18 tomas apima raidės „N“ ir „O“. Tik ką pasirodęs tomas turi 632 puslapius, kuriuose tylima apie buvusį partijos vadą Nikitą Chruščiovą, rašytoją Solženiciną ar žinomą baletą šokėją Rudolfą Nurejevą, kuris pabėgo į Vakarus.

Tome rašoma apie garsias Novodevičios kapines, kur palaidota daug žymių žmonių. Pridėtame žymiųjų sąrašė nėra Chruščiova. Solženicinas išleistas iš sąrašo, kuris palydi Nobelio premijų aprašymą.

Enciklopedijoje gan švelniai minimas Nixonas. Jis turėjęs pasitraukti dėl vidaus politinių aplinkybių spaudimo. Nixonas nusipelnęs Sovietų Sąjungos ir Amerikos santykių pasukimu į pozityvią kryptį.

Gan nuosaikiai naujame tome aprašomas ir New Yorkas, „socialinių kontrastų miestas“.

NEW YORKAS. — Žurnaliste Amy Vanderbilt, kuri užsirišė gruodžio 27 d., paliko pusės milijono vertės turtą, kurį paveldėjo jos vyras ir trys sūnūs.

CANBERRY. — Australijoje Kinija perka už 1.5 mil. dol. Deakin Inn, — viešbutį, kuriame bus Kinijos ambasada.

SOVIETŲ ŽINIŲ AGENTŪRA PUOLA PRANCŪZŲ LE MONDE „PRANAŠYSTES“

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra Tass paneigė užsienyje pasklidusias žinias apie Kremliuje vykstančias varžybas dėl valdžios. Tass paskelbė, kad Leonidas Brežnevas dalyvavo savo motinos laidotuviuose, dalyvaudamas Mokslininkų Klube su žmona ir giminičiais atsisveikinime ir vėliau laidotuviuose Novodevičios kapinėse. Vėliau Tass komentaras puolė Paryžiaus Le Monde dienraštį, kuris skelbė, kad Kremliuje esąs „politinis nepastovumas“ ir laukiama pasikeitimų vadovybėje.

Paleido tris Watergate kalinius

WASHINGTONAS. — Teisėjas John Sirica trečiądienį netikėtai paleido kalėjime laikomus tris Watergate bylos dalyvius: John Dean, Herbert Kalmbach ir Job Stuart Magruder. Jie atliko tik dalį savo bausmės: Dean 5 mėnesius, Magruder — 7 mėn. ir Kalmbach — 6 mėn.

Teisėjas Sirica nepaaiškino savo sprendimo, tačiau spėjama, kad trys nuteistieji paleisti dėl to, kad jie teisme prie savo kalčių prisipažino ir padėjo prokurorui apkaltinti kitus Watergate bylos dalyvius.

Jėzuitai padarė Popiežiui skausmo

ROMA. — Generalinėje jėzuitų ordino kongregacijoje vyriausias ordino generolas Pedro Arrupe kalbėjo apie ordino santykius su Vatikanu. Jis pripažino, kad popiežius Paulius išreiškė nepasitenkinimą ordino vadovavimu. Tėvas Arrupe prisipažino, kad jo nebandymas atitaisyti trūkumus neabejotinai sukėlė nepasitenkinimą.

Popiežius myli ir gerbia ordoną, tačiau jam skausmo padarė mūsų trūkumai, pasakė tėvas Arrupe. Popiežiui liūdesį sukėlė neapgalvoti ir nepagrįsti jėzuitų priekaištai hierarchijai ir bažnyčiai. Įtempimas atsiradęs ordino santykiuose su Vatikano valstybės sekretoriatu.

Nutarė pradėti Kipro derybas

NICOSIA. — Kipro salos graikų ir turkų derybos vėl prasidės ateinančių antradienį, paskelbė Kipro parlamento pirmininkas Glafcos Clerides ir turkų atstovas Rauf Denktaş. Jėdu susitarė pradėti politines derybas, raginami Jungtinių Tautų atstovo Kipro saloje Luis Weckmann-Munoz.

Pasitarimai dėl kasdieninių gyvenimo klausimų tarp abiejų vadu nutrūko gruodžio mėnesį. Politinė salos ateitis tuose pasitarimuose nebuvo liečiama. Dabar bus tariamasi apie federalinės valstybės pagrindus ir funkcijas. Turkai siekia turėti saloje atskirą, savo valdomą zoną, kurioje jie galėtų ramiai gyventi nepersiekiamai graikų, kurie saloje sudaro daugumą.

Daugiasia sunkumų derybose sudarys pabėgėlių klausimas. Apie 200,000 graikų pasitraukė iš namų, kai salos šiaurėje prasidėjo Turkijos invazija. Nemažas skaičius turkų pabėgo iš graikų valdomų miestų ir kaimų. Visus pabėgėlius teks iš naujo įkurdinti.

Tasso pareiškime sakoma, kad „vadinami kremlinologai mėgstami, lyg burtininkai iš delnų skaičiuojami, skelbti pranašystes, kurios yra niekas kitas, kaip be jokio pagrindo sugalvoti atradimai“.

Praėjusį šeštadienį Le Monde išspausdino savo Maskvos korespondento Amalric straipsnį „Ar jūs matėte Brežneva?“ Autorius tvirtino, kad Brežnevas yra rimtai susirgęs, kas reikėtų jo įpėdinių varžybas, arba Maskva siekia pabrėžti galimą ligą, norėdama pridengti politinius nesutarimus sovietų hierarchijoje. Korespondentas praminė, kad 1970 m. balandžio mėn., kada buvo varžomas dėl įtakos tarp Brežnevo ir Šeļepino bei Polianskio, buvo sukurta didelė gaudų kampanija apie sovietų vadų ligas. Tik daug vėliau paaiškėjo tikroji tiesa, rašo Le Monde korespondentas.

Bostono Globe laikraštis vakar atšaukė savo žinią, kad Brežnevas atvyksta gydytis į Bostono vėžio ligų centrą. Tarp įvairių gaudų buvo teigiama, kad Brežnevas serga: leukemija, plaučių uždegimu, gripu ar skaudžiu danties uždegimu.

Amerikos pareigūnai pareiškė nepasitenkinimą spaudoje sklaidžiamais gaudais. Washington Post paskelbė, kad žvalgybos pareigūnai CIA yra įsitikinę, kad Brežnevas tikrai turi vėžį. CIA vadovybė pasipiktino tuo straipsniu ir paskelbė, kad straipsnyje skelbiamos pažiūros nėra CIA pažiūros. Aukštasis valstybės departamento valdininkas pareiškė, kad „mes turime su sovietais pakankamai problemų ir mums nereikia dar vienos“.

Zinia apie Brežnevo kelionę į Bostoną yra nesąmonė, pasakė valstybės departamento pareigūnas, Sovietai turi pakankamai gydymo įstaigų, o jei jiems reikėtų kokio amerikiečio specialisto, jis visada gali nuvykti į Maskvą, kaip nuvyko širdies specialistas dr. Michael DeBakey, kviečiamas Mokslių Akademijos pirmininko Mstyslavo Keldyšo.

Iš Izraelio pernai išvažiavo 18,000

TEL AVIVAS. — Praėjusiais metais iš Izraelio išvažiavo į kitas šalis apie 18,000 žydų, paskelbė Izraelio statistikos biuras. Pernai naujų imigrantų buvo 33,000, o 1973 m. imigrantų skaičius siekė 55,000. Pinhas Sapir, žydų Agentūros direktorius, pareiškė, kad imigrantų sumažėjimas atsiradęs dėl Izraelio nesaugumo.

Pernai žydų emigracija buvo didžiausia nuo pat Izraelio įsisteigimo, 1948 metų. Tik 1953 metais emigracija buvo pralenkusi imigraciją, kai į Izraelį atvažiavo 10,000 žmonių, o išvažiavo 12,000.

Valiū, kur anglų kasyklose dirba šitais šeimoms, jaunas, 15 metų kasyklų mokinytis žengia į darbą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

NAUJOJI VILTIS 1974. Nr. 7

Chicagoje pasirodė redakcinės kolegijos Dr. Jono Balio, Alko o Laikūno ir Dr. Bronius Nemickeo redaguojamas 123 puslapių dailininko Antano Tamošaičio pieštu pirmuoju aplanko puslapiu politikos ir kultūros žurnalas nr. 7 1974 m. lapkritis. Žurnalą administruoja Bronius Kasakaitis, 7150 S. Spaulding Ave., Chicago, IL, 60629, tel. (312) 778-7707. Žurnale rašo: V. Alantas, E. Arbas, A. Augustinavičienė, J. Balys, A. Budreckis, E. Cekienė, L. Dargis, A. Diržys, Č. Gedžadus, J. Gliuda, A. Gustaitis, J. Jurevičius, A. Laikūnas, V. Mingėla, K. Musteikis, K. Nausėdas, B. Nemickeas, A. Plateris, J. Puzinas, K. Škirpa, J. Svoba ir kt.

TURINYS

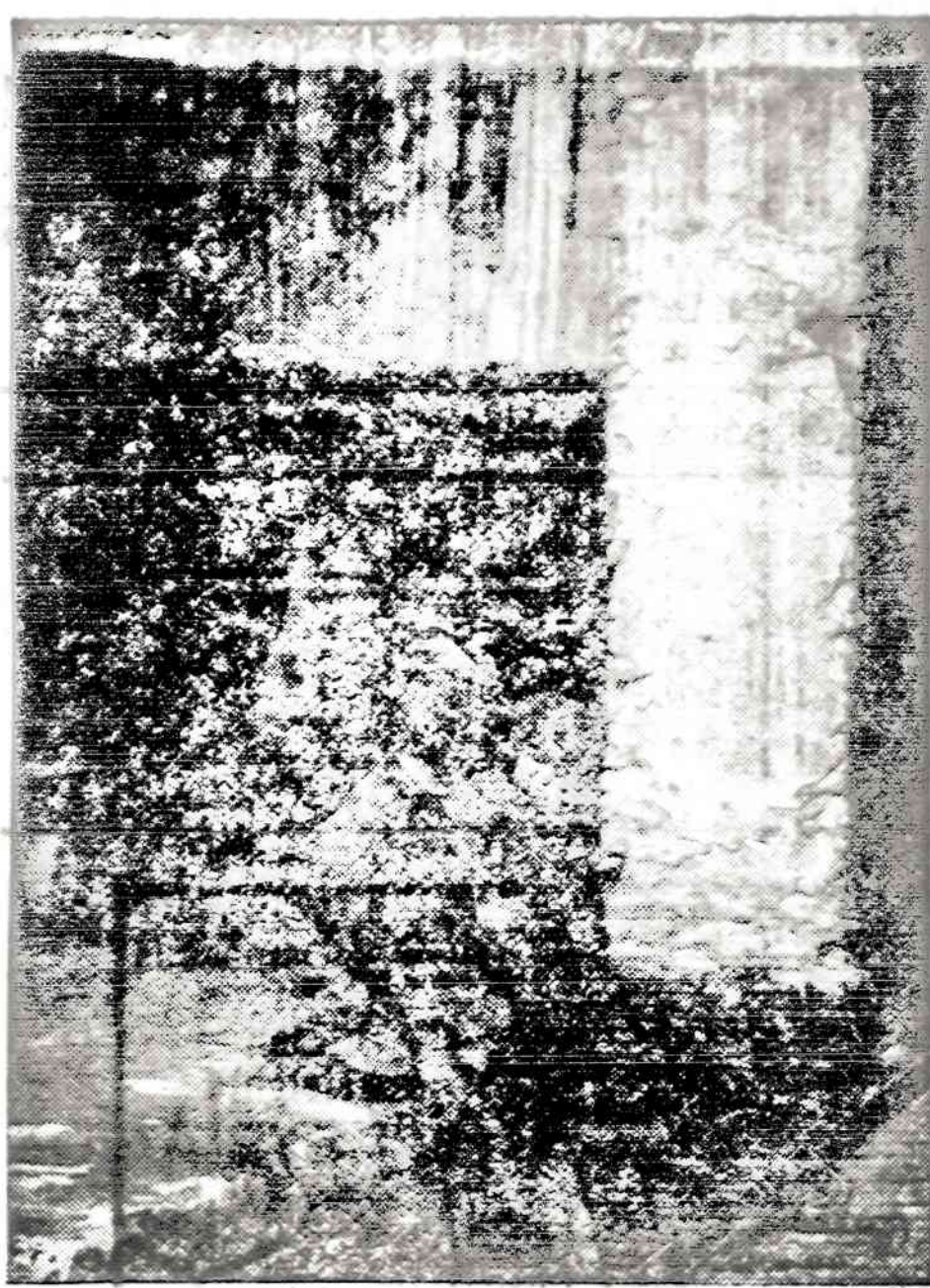
Šame Nr. 7 rašo: A. Augustinavičienė, A. Jurgėnas, A. Kačys, A. Budreckis, J. Gliuda, L. Dargis, J. Rautkys, J. B. Dregutis, J. Deltuvis ir kt.

Aldona Augustinavičienė rašo apie Antano Smetonos politiką.

A. Jurgėnas straipsnyje "Ne-

priklausomos Lietuvos valstybės santvarka" išnagrinėjęs kai kurių valstybių konstitucijas ir santvarkas padaro tokią išvadą: "Po perversmo Lietuvos santvarka aiškiai buvo autoritetingė. Pradžioje autoritetas buvo padalintas tarp prezidento, ministerio pirmininko ir perversmą įvykdžiusių karininkų. Ilgainiui jis susikcentravo prezidento Smetonos asmenyje."

Algirdas Budreckis: "Voldemaras ir Vilniaus byla", smulkiai išnagrinėja prof. Voldemaro su lenkais dėl Vilniaus krašto vestą bylą. 1927 m. gruodžio 10 d. Tautų Sąjungos Tautybos sesijoje, bediskutuodamas su Pilsudskiu dėl Vilniaus klausimo į Pilsudskio pasiūlymą "karas ar taika", Voldemaras: "Lietuvos ministeris pirmininkas, nesugniužo po Pilsudskio pikto žvilgsniu. Jis Pilsudskiu žiūrėjo tiesiai į akis ir ramiai, bet aiškiai atsakė prunkščiančiam maršalui "La paix" [atsėit taika]. Dėl Voldemaro tokio Pilsudskiu nusileidimo Lietuvoje kilo nepasitenkinimų. Voldemaras grį-

Du darbininkai Dono anglių kasyklose, Ukrainoje, išėjo laukan parūkyti.

žo iš Ženevos Kaunan, neatsiekęs savo užsibrėžto tikslo. Po tokio nepasisekimo Tautų Sąjungos sesijoje, Voldemaro prestižas nukentėjo. Dabar ne tik opozicinės partijos, bet ir pati Tautininkų Sąjunga ėmė kritikuoti Voldemaro politiką. Jam simpatiškos karininkų grupės pareiškė nepasitenkinimą, kodėl jis pasitraukė nuo kietos pozicijos. Voldemaras suprato, kad Santarvė norėjo Lietuvą "moraliai" priversti sutaisyti su Lenkija, visiškai užmirštant Vilniaus klausimą. Voldemaras suprato, kad derių metų lenkai stengsis įspausti esamos padėties pripažinimą. Užtat grįžęs Lietuvoje Voldemaras mėgino išsiskirti iš Ženevoje padarytų pažadų.

Po šio nepasisekimo prof. Voldemaras Vilniaus klausimui paėmė labai griežtą taktiką ir lenkams jokių nuolaidų nedarė. Dėl griežtų prof. Voldemaro nuolaidų Tautų Sąjungos narių tarpe atsirado prieš Lietuvos stipri opozicija. Tik vokiečiams ir rusams pasisakius prieš lenkų norus užgrobti visą Lietuvą, lenkus sulaukė nuo Lietuvos okupacijos, nors lenkų legionieriai griežtai reikalavo duoti jiems ir Kauną. Be to lenkai baisiai pyko ir nuolat protestavo dėl Lietuvos konstitucijoje įrašo, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė.

Per visas Karaliaučiuje, Kaune ir Varšuvoje vestas su lenkais derybas buvo susitarė tik dėl pasienio mažojo susisiekimo. Buvo leista turintiems perkirsti žemės ūkių savininkams pereiti demarkacijos liniją, ūkių apdirbinimui. Ir pati demarkacijos linija buvo pavadinata administracinė linija.

Prof. Voldemaras Tautininkų suvažiavime yra sakęs, kad susiprėję vokiečiai, neišvengiamai iš lenkų atsimsią kordorių, tuomet ir lietuviai galės atsimsi savo prarasę teritoriją. Žurnalo redakcija iš savo pusės daro pastabą: ("Lietuviai tokią progą 1939 m. rudenį trumparegiškai pražiopsėjo. Red.")

Autorius pažymi, kad lenkai buvo 1928 m. įteikę Tautų Sąjungai skundą dėl lietuvių "provokacijų" — susisąjudyto, kuriame žuvo vienas lenkas ir du sužeisti.

Kadangi aš buvau šio susisąjudyto dalyvis, tai norėčiau ir savo trigrasį pridėti. Pats susisąjudyto vyko tokiose aplinkybėse:

Pravedant demarkacijos liniją Dukšto ežeras. Zarasų apskrityje (Pagal enciklopedijos duomenis 3,6 km. ilgio ir 2 km. pločio), nuo Didžiasalio kaimo laukų ribos iki Girutiškių vienkiemio antroje ežero pusėje, ežeras buvo atžymėtas punktyru. Didesnė ežero dalis buvo priskirta Lietuvai. Šio ežero

savininkas, berods pavardė Zanas, gyveno lenkų pusėje. Tame ežere lietuvių pusėje joks žuiklavimas nebuvo leidžiamas. Matomai ežero savininko prašyti lenkai bandė visą ežerą prie Lenkijos priskirti.

Ir mūsų ir lenkų pusėje sargybiniai vaikščiodavo tik ežero pakraščiais. Mūsų pusėje žagarinės pasienio policijos būstinė buvo tolokai nuo ežero. Čia sargybiniai galėdavo prie ežero prieiti tik vienoje vietoje. Šiaip visas ežero pakraštys buvo klampios balos. Paprastai sargybiniai patrukiuodavo toliau nuo ežero miško keliu.

1928 m. liepos 23 d. žagarinės pasienio policijos sargybinis pastebėjo, kad lenkai Dukšto ežero pakraščius ir mūsų pusėje apstatė gairėmis. Šio rajono viršininkui Mikui Kazlauskui pasitarus su aukštesniais viršininkais buvo įsakyta lenkų pašatytas gaires pašalinti. Liepos 24 d. atvykęs prie administracijos linijos lenkų kariuomenės pulkininkas su vienu žvalgybos karininku išsukė rajonų viršininkus Kazlauską ir Gudelį — Gudelevičių ir pranešė, kad visas Dukšto ežeras priklauso lenkams ir pareikalavo netrukdyti gairėmis apstatyti. Mūsų rajonų viršininkai pareiškė, kad jei tik lenkai bandys statyti gaires lietuviai į juos šaudys. Per naktį prie Dukšto ežero buvo sutrauktas didesnis pasienio policijos skaičius ir užaharmuoti aplinkiniai šauti būriai.

Ant rytojaus lenkai keliais laiveliais prisikrovė gairių ir laivelių priešakyje išstatė kulkosvaidžius, pradėjo ežerą artintis prie mūsų ežero kranto. Mūsų sargybiniai paleido kelis aliarmo šūvius. Lenkai iš laivelių atidengė kulkosvaidžius ir šautuvų ugnį. Lietuviai pradėjo šaudyti į laivelius. Priešakiniame laivelyje stovėjęs puskarininkis Skórwonek buvo nušautas, o laivelyje buvę du lenkų kareiviai sužeisti. Po smarkesnio susisąjudyto lenkai pasuko laivelius ir nusyrė į savo pusę. Mūsų pusėje tik pasieniečiui Stasiui Vozgelevičiui buvo peršauta kepurė. Daugiau lenkai mūsų ežero pusėje gairių nebebandė statyti.

Buvo žinių, kad lenkai prie Dukšto ežero buvo sutraukę visą pulką kariuomenės, bet lietuviai nebandė pulti. Kitą dieną atvykę iš mūsų generolinio štabo karininkai ir lenkų galutinai nustatė, kad ežeras administracinė linija perkirstas į dvi dalis.

Prie progos tenka pažymėti, kad per šias derybas lenkų žvalgybos karininkui pasisekė užverbuoti jiems šnipinėtį mūsų rajono viršininką Gudelį — Gudelevičių, kuris buvo sugautas ir nubaustas su melnais sun-

kiųjų darbų kalcijumu. Apie šį susisąjudyto esu jau anksčiau rašęs, tai jo smulkmenų ir nekartosiu.

Visas straipsnis ejęs per du numerius, labai kruopščiai, remiantis viso pasaulio spaudos ištraukomis ir dokumentais, objektyviai parašytas. Mūsų istorikams puiki medžiaga ateinančioms kartoms perduoti.

Jurgio Gliaudos novelė "Kedro riestučiai", kurioje atvaizduoti į Sibirį ištreptos moters pergyvenimai ir slaptas į Vilnių grįžimas. Grįžusi į Vilnių, rado savo vyrą gyvenantį su kita moterimi — Rozalija. Rozalija auginanti dvi mergaites. Iš karto buvo nusistatęsi vyrui keršyti, bet paskalbėjusi su buvusiu vyru, Rozalija ir mergaitėmis viską dovanojosi ir vėl grįžo į Sibirį slaugyti buvusio ir dabar suparalyzuotą partizaną Joną Paraką.

Leonardas Dargis "Ko buvo vertas nepriklausomos Lietuvos ūkis".

Juozas Rautkys straipsnyje "Lietuvos girių ūgdytojo netekus" surašo mirusio (Šio straipsnio autorius irgi jau miręs). A. Rukuižos nuopelnus Lietuvai ir jos miškams.

K. Radvilionis recenzuoja B. Pūkelevičiūtės, gavusios tikslintantę premiją knygą "Naujųjų Metų istorija". Jis šią knygą truputį pagiria, bet daugiausia peikia, kaip nerealią ir išvadoje taip rašo: "Šią knygą mieliai perskaitys nuobodžiaujančios ponitės, atostogų metu besikaitindamos pajūryje, kai arti nėra j kų pamirškėti ar kam pademonstruoti savo linijas".

Recenzuojamos dar kelios ok. Lietuvoje ir užsienioje išleistos knygos J. B. straipsnyje "Piktas išpuolis" piktokai pasisako prieš Barzduko redaguojamą "Pasaulio Lietuvį", kuriame buvo piktai kritikuojamas buv. prez. Antanas Sme-

tona, pastebėjęs, kad tokią piktą kritiką rašo tik ok. Lietuvos "mažoji enciklopedija". Daro išvadą, kad tokie veiksmai pačią Bendruomenę tik marina. Ir tikrai Bendruomenės pareiga visus lietuvius jungti, o jų straipsniai ir veiksmai užsiima galutiniu lietuvių suskaldymu. Quo vadis barzdukinė bendruomenė?

J. B. apie mūsų poetų išdai-gas rašo, kad: "Paskutiniu metu ėmė pokštus išdarinti mūsų poetai. Mikuckis prisipažinęs sovietų šnipas, neilgai ampsejo savo darbdaviams, grįžęs į Lietuvą ir buvo laiminguai numarintas. Tokio pat likimo susilaukė ir daug jaunes-

nis prozininkas Markevičius (Albinas Monkus m. p.) Mauras savo darbu atliko, mairas gali eiti... į kapus. Stebisi, kad toks poetas neblogus eilėraščius rašęs šleistas ir jau septyniasdešimtuosius metus peržengęs Stasys Santvaras pateko į sovietines pirktes.

Stasys Juškėnas

A. MIŠKINIO ŽODŽIAI

Bet mes niekur iš čia nevažiosim Neišleksim, lyg paukščiai pugsėjų Mumis ir pats Dievas didžiūnais, Kad kalvarijas vargo tesėjom..

(A. Miškinio žodžiai, paplitę Vilniaus krašte per lenkų okupaciją)

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks Brose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, išteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsiegtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order!

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūst:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA BOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasisikaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo AN-TANO RŪKO lengvas, vaizdas, gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išėvių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENU" ADMINISTRACIJOJE

Walton's Kilimų Didžiulio Atidarymo proga, sutalpyšit nuo \$2.00 - \$6.00 už kvadr. yardą

puikių kilimų, įskaitant padėklą ir dėdėimą. DAR GAUSITE 10% NUOLAIDA PARODĖ ŠI SKELBIMA.

Pasinaudokite šia proga ir apsilankykite mūsų paruoštuvėje. Vytautas Muliolis jums mielai patars ir patars, kokie kilimai tiks Jūsų butui.

VALANDOS: Pirm. iki Penkt. 9:30 iki 9:30, Sest. 9:30 iki 5:30 p.p., Sekm. 12 v. d. iki 5 v. v.

WALTON CARPETS
5635 S. PULASKI RD., CHICAGO, ILL. 60629
TEL. — 582-4600

Vytautas Muliolis, vedėjas

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios pasuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

- K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai įrista, 592 psl. \$6.00
- K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrista, 494 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įristas, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrista — \$3.00, minkštasis viršelis \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrista, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielins, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštasis viršelis. \$5.00
- Juozas Liūdžiūnas, RASTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžiūnienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai \$3.00

NAUJIENOS.

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie diant Lietuvą, bėgimą nuo bolševizmo ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietasis drobės viršelis kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiąs komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. Kaina \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipeidoje ir Palangoje. Vaizdas aprašymai, ką ji ten matė, kokias kaibas girdejo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turisturo ir agitpropo propaganda bei užtikavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAS. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

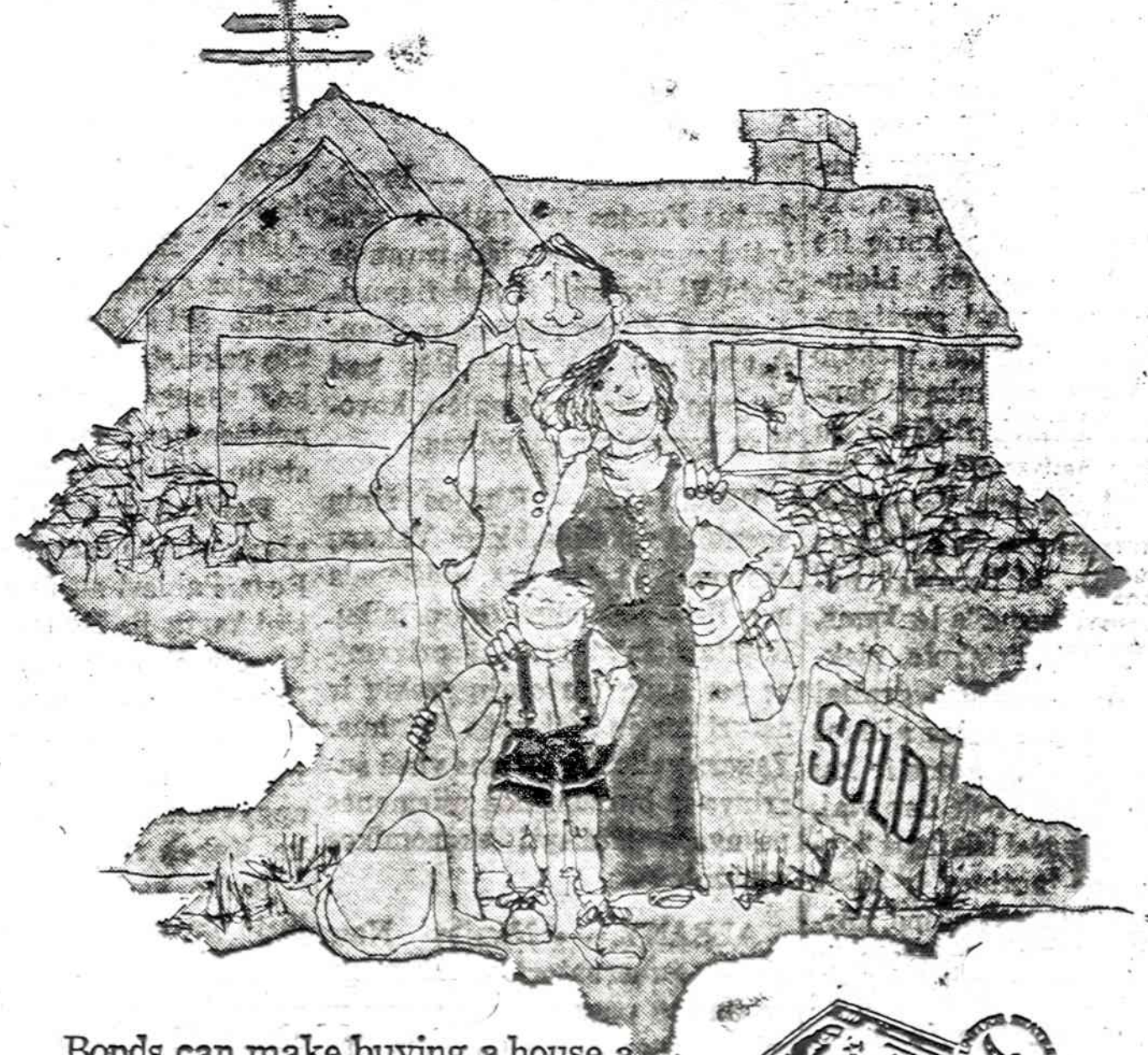
Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar p'inginę perlaida.

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds

U.S. Savings Bonds are sold through participating banks, credit unions, and other financial institutions.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SENSACINGI LABIRINTAI

(Tęsinys)

Panašų šnipų šiandien užtikama ne tik Vakarų Vokietijoje, bet ir Švedijoje, Norvegijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, Italijoje, J.A. Valstybėse, Kanadoje, ypač jos Ontario provincijoje. Neoficialiai manoma, kad tokių šnipų paruošta netoli pusės milijono.

Rusija joms kas met išleidžia milijonus dolerių. Jos taikosi įsitaistyti tarnaitėmis į šeimas, kur vyrai daugiau yra atsilygėję politinėje veikloje, į šeimas, kurių sugyvenimas truputi šlubuoja, kur vyksta vienoki ar kitoki šeimininiai nesutarimai. Ten jos pasidaro draugėmis tu, per kuriuos lengviausia surinkti įvairias žinias. Jos ieško progų susipažinti su žymiaisiais pabėgėliais, o ypatingai su nevedusiais, — stengiasi tapti jų meilužėmis. Vedusios, jos kalbina savo vyrus grįžti į Europą, siūlo likviduoti įgytą turtą ir įsikurti Europoje, ypatingai Vokietijoje. Paskui prikalbintus

asmenis perduoda rusų žvalgybai. Panašios šnipės, atlikusios savo uždavinius, vyksta į kitus kraštus ir ten tęsia šnipinėjimą.

Tokie šnipai renka ir turi sąrašus asmenų, kurie jų tikslams gali būti geri talkininkai.

Dar atsimenama kaip prieš kiek laiko dingo dalis Lietuvių Bendruomenės V. Vokietijoje adresu. Buvo bandyta išvogti Vilko turimus adresus su visa nedegamąja spinta. V. Vokietijoje taip pat buvo išvogtas latvių ir estų kartotekos, įsibrauti ir ukrainiečių įstaiga, iš kur išvogti asmenų adresai.

Maska pradėjo pasaulinio masto akciją, įkurdama komiteta palaikyti kultūrinius ryšius su tautiečiais užsienyje. Tuo tikslu norima nukreipti visą Rytų kraštų emigraciją taip, kad Vakarų valstybės negalėtų akcijai sukliudyti ar koku nors būdu ją kontroliuoti. Komitetą kultūriniam ryšiams pradėjo steigti dar Chruščiovo valdymo metu. Tam tikslui sukurtas Komitetas,

"The Bather" — Picasso skulptūra, kuri statoma Rolling Meadows, Ill. Nuotraukoje matoma tos statulos fotografija, ant kurios Picasso savo ranka įrašė "d'accord", pritarimą, kad tokia statula būtų statoma Norvegijos skulptoriaus Carl Nesjar, kuris vykdė įrengimo darbus.

pagal vokiečių žurnalą "Wehrpolitische Information", apėmė 10 masinių sovietų organizacijų ir mokslo įstaigų, kurių tarpe yra net Maskvos universitetas.

Po to, Maskva pradėjo ypatingą kampaniją emigrantų tarpe. Kaip matėme, pirmiau buvo grąšinama, švaistomasi praktikiniais, o dabar kalbama pataidūnais žodžiais, norint pabėgėlius susigrąžinti. Dabar naudojamos atsargesnės priemonės. Dabar jie sugalvoja emigrantams — pabėgėliams perduoti vien "tiesą" apie dabartinį gyvenimą Rusijoje ir jos okupuotose kraštuose. Dabar jie apeliuoja į pabėgėlių sentimentą gimtąjam kraštui, bet jo nepertempiant, stengiasi emigrantus pabėgėlius paveikti per sovietines knygas, filmus, radijo transliacijas, laikraščius, laiškus ir ieškančius bendradarbiavimo bei ryšius palaikančius, specialiai atsūnčiamus asmenis bei ekskursantus ir pavieniai besilankančius. Tokius, o ypatingai silpnai rašančius, jie labiausiai išnaudoja savo propagandiniams tikslams. Tokiems jie gatavai paruošia straipsnius, kuriuose aprašomas "geriausias" gyvenimas okupanto valdomuose kraštuose. Kurie raštingi, prikalbina pasirašyti, o kurie ne, tai patys padeda tokių pavardes ir perduoda komunistiniams laikraščiams, kaip tai "Vilnis", "Liaudies Balsas" ir kt., kur nejuosiomis patarnauja komunistinei propagandai. Matosi, kad straipsniai parašyti grynai mokslingo žmogaus. Vienu žodžiu rusiškasis santąžas varomas visomis kryptimis. Padorūs piliečiai turėtų vengti ir saugotis, nes gali būti įtariamai, kaip pagalbinkai komunistinėje veikloje.

Pereitą mėnesį ir mūsų Winnipegą aplankė iš okup. Lietuvos "kultūriniai bendradarbiautojai". Štai kas jie: Romualdas Dumčius — vyriausias Kauno klinikinės ligoninės gydytojas, Jonas Gurskis — Kauno mašinų fabriko direktorius ir V. Mašauskas — kolūtkio pirmininkas. Jie čia užmezgė ryšius su Kanados Lietuvių Klubu Manitoboje. Į klubą susirinko daug senųjų ir naujųjų ateivių. Komunistinės lietuvių "Literatūros Draugijos" įsteigėjas Winnipege K. Beniušis, dabar Pašalpinės Draugijos sekretorius ir Vincas Leštuoše. Dabar jie apeliuoja į pabėgėlių sentimentą gimtąjam kraštui, bet jo nepertempiant, stengiasi emigrantus pabėgėlius paveikti per sovietines knygas, filmus, radijo transliacijas, laikraščius, laiškus ir ieškančius bendradarbiavimo bei ryšius palaikančius, specialiai atsūnčiamus asmenis bei ekskursantus ir pavieniai besilankančius. Tokius, o ypatingai silpnai rašančius, jie labiausiai išnaudoja savo propagandiniams tikslams. Tokiems jie gatavai paruošia straipsnius, kuriuose aprašomas "geriausias" gyvenimas okupanto valdomuose kraštuose. Kurie raštingi, prikalbina pasirašyti, o kurie ne, tai patys padeda tokių pavardes ir perduoda komunistiniams laikraščiams, kaip tai "Vilnis", "Liaudies Balsas" ir kt., kur nejuosiomis patarnauja komunistinei propagandai. Matosi, kad straipsniai parašyti grynai mokslingo žmogaus. Vienu žodžiu rusiškasis santąžas varomas visomis kryptimis. Padorūs piliečiai turėtų vengti ir saugotis, nes gali būti įtariamai, kaip pagalbinkai komunistinėje veikloje.

mantas tokias žinias renka, tai turėtų atvažiuoti į Winnipegą ir su vietos detektyvais galėtų išsiaiškinti.

"Neprikl. Lietuvoje" š. m. Nr. 32-33 J. V-nis savo straipsnyje "Bereikalinga baimė" teisingai rašo: "Nuo senų laikų šnipų buvo visur ir bus ateityje" ir galutinai užbaigia: "Naujienos nėra autoritetu šnipams nustatyti". Jos tokio "autoriteto" niekur ir nesisavina, tik paduoda žinutes, kad reikia saugotis šnipų, už ką skaitytajai joms yra labai dėkingi.

Slapukas vis ašaroja, kad savo "sensacija" jis galėjęs patikrinti, bet kitų "nešvankių sensacijų", kokios skelbiamos lietuviškuose laikraščiuose neimanoma prieti ir patikrinti. Toliau jis rašo: "Kai "Naujienos" kiekvienam sega komunisto ir agento etiketę, tai tikriausiai okupantų agentams čia nebėra kas veikti, nebent tik žiūrėti ir iš džiaugsmo rankas trinti".

Kodėl okupantų agentai netrins rankas, jeigu slapukas Ž. V. Ismantas viešoje spaudoje užsimojo vesti tardymus, kurie tikrai kvepia komunistiniu kvapu.

Tik pasižiūrėkime kokius jis stato klausimus, kurie jam iš viso nepriklauso ir bendrai jis neturi teisės tokių žinių per viešą spaudą rinkti. Tokias žinias gali rinkti tik valdžios atstovai,

jei juos yra įpareigoti valstybės saugumu. Ir tik pasižiūrėkime kokių žinių slapukas reikalauja: 1. "Tai kaip, ar visi 40 bei 50 tūkstančių Kanados lietuvių sykiu tuos agentus susekė? 2. Ar buvo sudaryta sekimo komisija? 3. Ar tas susekimas įvyko kaip nors pripuolamai ir pripuolamiems asmenims? 4. Kur, kokio vietovėj, kokios tautybės tie asmenys buvo ir kokiomis pavardėmis ir kiek jų buvo? 5. Kanadoj gyvenantiems lietuviams tokie agentai nežinomi, bet "Naujienoms" žino. O jei Kanadoj žinomi, tai kodėl neskelbiami?"

Pirmas slapukas Ž. V. Ismantas klausimas panašus į piršlio, kuris pasišovė apžėndinti savo kaimyno pakvėšusį sūnų. Prieš veždamas jį į piršlius primokino ką sakyti jeigu ko bus užklaustas. Kada jis atsakys blogai, tai piršlys užims jaunąjį ant kojos, kad pataisytu klaidą. Taip jiems besėdint prie stalo jaunoji užklausia jaunoji: "Kiek turite karvių?" jaunasis atsako, kad aštuoniolika karvių ir vieną jautį. Piršliui pasirodė, kad per daug, tai ir užmynė jaunąjį ant kojos, o šis tuojau ir pasitaisė: ne, ne panele, turime aštuoniolika jautių ir vieną karvę.

Tai ir "tardytojui" slapukai bene taip išsėna. Jeigu susekta keletas ar keliolika šnipų, tai ne-

gi juos sešė 40-50 tūkstančių žmonių. Kiti jo statomi klausimai panašūs į enkavedisto arba šnipio, tai apie šitokį jo kvailą "tardymą" netenka nė kalbėti, tik nesuprantama jo bendra tardymo procedūra, kur ir ką jis turi teisę tardyti. Žinoma, jeigu šitoks dalykas įvyktų angliškose spaudoje, tai reiktų manyti, kad kas nors tuo susirūpintų, nes privatus asmuo to daryti neturi teisės, nors šiuo atvilgiu čia tėra tik grynai provokatoriaus bei kirsintojo darbas.

Baigiant noriu priminti, kad nieko nebus nuostabaus, jei slapukas Ž. V. Ismantas paseks V. Alseiką, J. Mikuckį, A. Margerį, A. Morkų ir kitus, o prie to dar noriu pridėti seną žemaitišką posakį: "Lapė, kad ir gudriausias žvėris iš visų, bet savo amžiaus galą dažniausiai užbaigia pas garbiorių (kailiadirbį) ant gembės".

(Pabaiga)

NAUJIENAS
Lietuviai taip pat ir parodo ir progas užsimo tikrai per NAUJIENAS

Nuo 1914 metų
Midland Savings aptarnauja taupymą ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.
Frank Zogas, President
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
446 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478
5 1/4% Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.
7 1/2% 4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

POEZIJOS VEIKALAI
Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaibo medžių sakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazū įveda į gamtos vaizdą ir garsu stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaidžiuose svajoją juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.
Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:
1. J. Augustaitis - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butky Juzė, EILERAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kalrys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadras Rastenis, TRIJU ROŽIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadras Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jassas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.
Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesena išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus
NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES
7 1/2% PER ANNUM: \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4% \$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2% \$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyt.

DR. ANNA BALIUNAS

AKU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR LAPIMO TAKU CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val. antradienis, penktadienis nuo 1-5, trečiadienis ir šeštadienis susitarimu.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester-Community Klinikos Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6122 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-9001.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis, ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet. Tik susitarimu. Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, septyniadienį ir pirmadienį nuo 9-12 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:

1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

Kanados naujienos

Ruoškimės SLA 59 seimui

Šią korespondenciją rašau dar 1974.XII.29 d. Be abejo skaitytojus pasiekė 1975 metais.

Pirmiausiai noriu paliesti SLA 72 kuopą Hamiltone, kurios buvau delegatas 58-tame seime Bostone. Iš įvykusio SLA 58 seimo 1974 m. liepos 1-4 dienomis suvažiavimo, SLA delegatai išklauzė SLA centro pareigūnų raportus, džiaugėsi Susivienijimo materialiniu tvirtu stoviu. Bet SLA centro valdybos ir kitų SLA veikėjų didysis rūpestis buvo kaip gauti daugiau naujų SLA narių. Po SLA seimo Vykdomoji Taryba paskelbė naują vaju, kurio metu nauji nariai gali įstoti į Susivienijimą gaudami 10% nuolaidą. Be to, suteikta teisė organizatoriams be daktaro patikrinimo priimti į Susivienijimą nariais iki 60 metų amžiaus. Prieš tai buvo tik iki 55 metų.

SLA delegatai seime įsipareigojome visi rūpintis gauti naujų narių ir padėti organizatoriams. Priežodis sako: Kas ieško tas ir randa. Šis posakis liečia ne tik SLA organizatorius, seimo delegatus, bet kiekvieną SLA narį, kuris bent kiek jaučiasi esąs atsakingas už Susivienijimo ateities egzistenciją, už tiek daug

senųjų Amerikos lietuvių SLA veikėjų įdėto darbo ir medžiaginės paramos, kol šį Susivienijimą išaugino į tokį tvirtą, koks dabar yra.

Būdamas generainis organizatorius Kanadoje nuvykstu į Port Colborne, apie 60 mylių nuo man priklausancios kuopos, pas patriotus lietuvius Joną ir Oną Staškevičius paraginti įsirašyti į Susivienijimą. Ta pačia proga radau besisvečiuojant pas p. p. Staškevičius ir Joną Rankauską, ir paraginus visi trys įsirašė į SLA 72 kuopą, kuri randasi Hamiltone. Visi trys įsirašė į Susivienijimą, visi apie Susivienijimą turėjo gerus atsiliepimus. Jie SLA 72 kuopai yra daug prisidėję ir padėję ruošiant naujus narius, su tikslu pagerbti ir prisiminti Simą Kurdirką, Romą Kalantą, Vytautą Simokaitį ir kitus sovietų kankinius.

Iki 59 seimo yra dar daug laiko ir jei organizatoriai, seimo delegatai ieškosime SLA naujų narių, tai jų ir gausime.

Išėjimoje mums turi rūpėti ir patriotinės spaudos egzistencija, ypatingai dienraščiai, kurie per spaudą informuoja visuomenę, apie kultūrinę ir tautinę veiklą. O ypatingai turime rūpintis ta spauda, kuri atvirai ir griežtai pasisako prieš Lietuvos okupantą — Sovietų Rusiją ir ten vykdomą genocidą. Toks dienraštis yra "Naujienos", kurios griežtai kovoja prieš Lietuvos okupantą — komunistinę Sovietų Rusiją ir Lietuvoje vykdomą mūsų brolių ir sesių persekiojimą bei žudymą.

Jonas ir Ona Staškevičiai įvertindami "Naujienas" ir jų vedamą griežtą kovą prieš Lietuvos okupantą, būdami dideli patriotai ir daug metų dirbę tautinėje veikloje užsisakė ir "Naujienas".

Jei būtų daugiau tokių patriotų ir idealistų kaip kad yra Jonas ir Ona Staškevičiai, ne tik tautinė ir kultūrinė veikla, bet ir Lietuvos išlaisvinimas iš okupanto būtų daug sėkmingesnis. J. Šarapnickas

LAWRENCE, MASS.

Ruošiamės Vasario 16-jai

Gruodžio 22 dieną posėdžiavo Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus atstovai, St. Franciškaus bažnyčios salėje nuo 2 val. p. p. Atsistojimu pagerbti mirę Altos darbuotojai kun. J. Gaspariūnas ir Marijona Deltuvienė.

Skyriaus valdyba palikta tų pati: pirm. J. A. Stundza, vicepirm. Marijona Phillips sekr. M. Stonie, izd. U. Penkienė.

Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį nutarta rengti sekmdienį vasario 16 dieną 2 val. p. p. Lietuvių Katalikų tautinės parapijos salėje, 156 Garden St.

Kalbėtojais pavesta pasirūpinti pirm. J. A. Stundzai. Meninės programos reikalai pavesti A. Stundzaitei, U. Penkieni ir S. Vydunienei.

Po minėjimo bus vakariėnė, kurią rūpinsis, A. Kvarciejutė, M. Zautriene, U. Penkienė, A. Bell ir kitos delegatės.

Mirė Albertas Ašmėga

Sirdies smūgio ištiktas, mirė karo veteranas inžinieris Albers

Mirė Albertas Ašmėga

Sirdies smūgio ištiktas, mirė karo veteranas inžinieris Albers

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Ciklgetės išpuoliai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimiti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 100 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeti Nado Rastenio vertimas. Gražus leidinys. 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK v. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigų perlaida.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60616

Skaitytojų Balsai

NAUJIENAS REIKIA REMTI VISIEMS

Siunčiu Tamstoms mokestį už 1975 metų prenumeratą. Dar pridėdu nors mažą auką dienraščiai Naujienoms paremti.

Naujienas pradėjau skaityti senokai — 1918 metais Harbino, Kinijoje. Tris žiemos buvome su Jonu Kruopiu Mandžūrijos lygumose — stepėse nuodydami lapas. Gyvenome isikase į žemę, zemliankose, tili, labai toli nuo geležinkelio.

Jei ne čekagiškiai Juozapas Juodka ir Petras Račkauskas, abu kilę iš Salako, Zarasų apsk. tai būtų visi atskirti nuo lietuvių ir nuo vis pasaulio. Jie mums atsiųdavo pundečius lietuviškų laikraščių: Naujienos, Draugas, Keleivis, Saldė ir dar kitokių. Jūs naktimis savo gyvenamoje dauboje skaitydavome, kol jie visi suplydavo.

Laikraštis "Saulė" jau senai nusileido, bet visi kiti ir šandien gyvuoja. Aš prisimenu tas dienas labai senuose laikuose ir sakau, kad mums visiems reikia remti savuosius laikraščius, kad jie galėtų išsilaikyti kuo ilgiausiai.

Naujienas reikia dar remti ir dėl to, kad jos yra visų lietuvių laikraštis. Jas gerbė ir jose rašė mūsų visų gerbiamas prelatas M. Krupavičius. Gali atsirasti ir daugiau tokių, kaip amžinos atminties prelatas. Kur gi jie spausdintų savo visapusiškai rimtus raštus? Naujienos yra likusios veik vienintelis laikraštis, kur galima rasti straipsnių ir svarstymų tikrai demokratišku būdu dalyką vispusiškai išnagrinįtant be vienašališkos propagandos priemaitinėjimo.

Užtat ir linkime Naujienoms ilgiausių metų!

Pr. Juodka

Chicago, Ill.

Nepiliečių pareiga

Laikas priminti, kad svetimsaliai, kurie nėra Jungtinių Valstybių piliečiai privalo kasmet sausio mėnesį užpildyti Imigracijos įstaigai kortelę, kurioje įrašomas adresas, gimimo kraštas, gimimo data, kada ir per kokį pasienio punktą įvažiavęs. Kortelės gaunamos Imigracijos ir Naturalizacijos

tas Ašmėga 55 metų amžiaus, gimęs Lawrence, Mass.

Paliko liūdinčius žmoną Mary Shorten-Ašmėga, tris sūnus: Albertą, Richardą, Robertą ir motiną Agnes Ašmėgienę - Rackų, seną Keleiviu skaitytoją ir daugią giminį.

Palaidotas Elmwood kapinėse, Methuen, Mass. M. Stonie

Dviejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

JOHN KAVALIAUSKAS

Gyv. 1501 So. 56th Ct., Cicero, Ill.

Mirė 1973 metų sausio mėn. 10 dieną, sulaukęs 78 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Stulgii vls.

Amerikoje išgyveno 59 metus. Priklausė Cicero Eagles klubui.

Palaidotas Lietuvių Tautinės kapinėse. Paliko nuilūdę: žmona Bernice (Ciapaitė), sūnus Algirdas, marti Joanne, anikas Tommy.

Kviečiame visus gimes, draugus ir pažįstamus prisiminti Veliioni savo kalbose ir jį paminėti geru žodžiu.

Praėjo dveji metai nuo mūsų brangiausio vyro, tėvo ir senelio John Kavaliausko mirties, o mes jį nuolat tobeimime.

Mes Taves, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nušeisime. Tėbina Tau lengva ši žemele.

Nuilūdę lieka:

Žmona, sūnus, marti, anūkas.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Giesmėmis man virto tavo nuostatai mano ateivystės namuose". Psalmė 119:54.

Parašyta: "Jis naktį yra davęs giesmių" ir vėl: "Jis idėjo į mano burną naują giesmę". Todėl nėra nieko keista jei matome, kad šventieji linksmėnais garbė ir garsiai gieda gyriaus giesmes. Apie tą jų džiaugsmą Viešpats yra pasakęs: "Jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims". Taigi, nors kartais mes turime kentėjimų ir eidami piligrimystės keliu turime nešti kitą, tiesą pažinusiųjų naštas, mes visuomet turime džiaugsmo, kuri pasaulis negali duoti, nė atimti.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANANTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRowehill 6-2345-6

1416 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-5

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS AIKSTP. AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI MŪS DIENĄ IR NAKTĮ. TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAİTIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-4138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

KOVA SU ALKOHOLIU

Illinojuje 900,000 alkoholikų

Sausio mėnuo yra kovos su alkoholiu mėnuo Illinojuje. Visi eilė įstaigų ir organizacijų šį mėnesį skiria kovai su alkoholio žmonių ryškė. Kelios žinomos organizacijos — pirmoje eilėje Alcoholics Anonimus, Chicago Council on Alcoholism, Chicago Alcoholic Treatment Center ir Illinois Church Section on Alcoholic Problems rengia visą eilę paskaitų ir filmų rodytų tikslu ne tik alkoholikams, bet ir jų šeimoms bei gimines ir draugus informuoti apie alkoholio daroma didelę žalą ir kaip tos nelabos antkryčio išsigelbėti.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailiūninką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

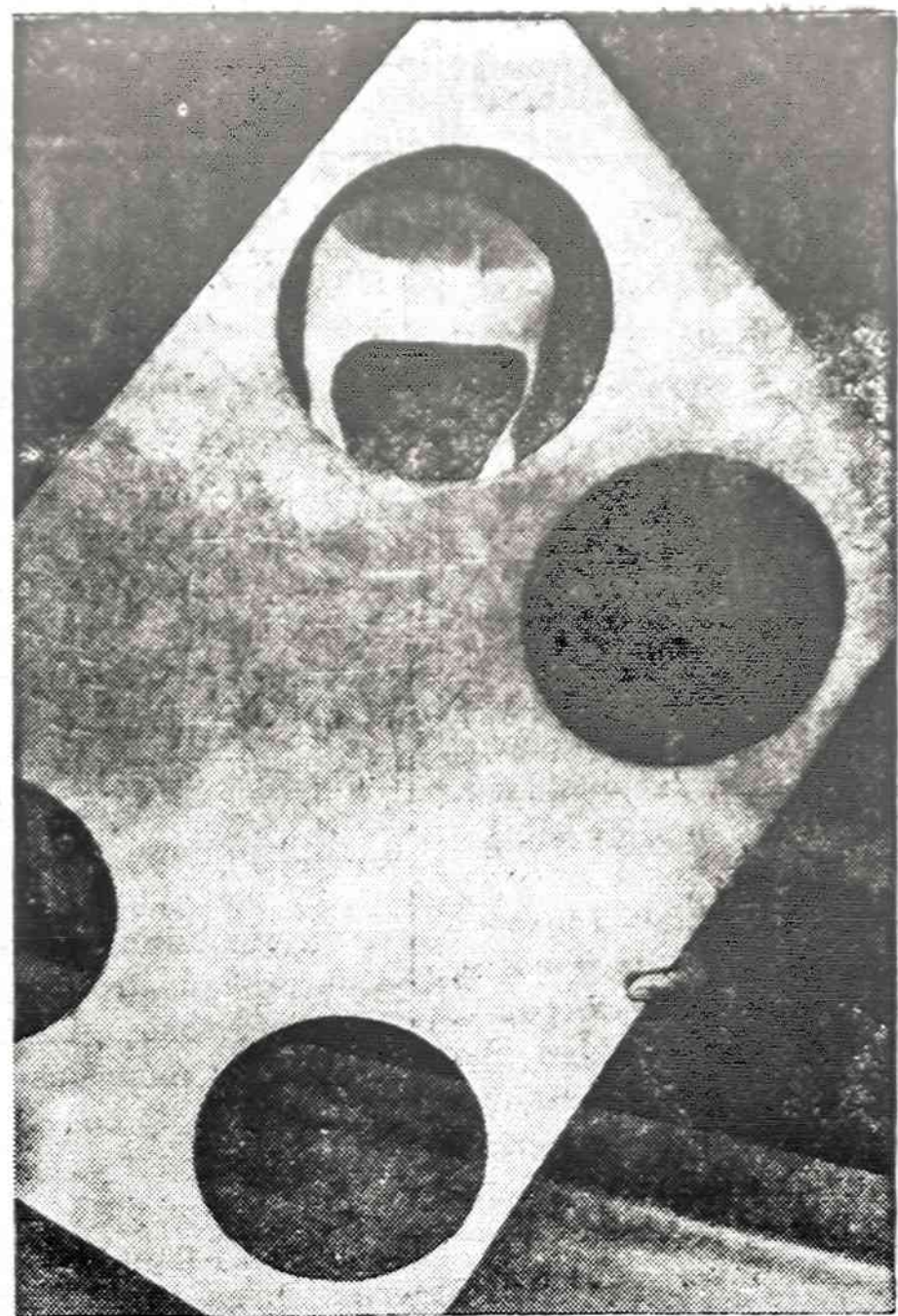
185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

muoti apie alkoholio daroma didelę žalą ir kaip tos nelabos antkryčio išsigelbėti. Pavyzdžiui imtina Consolidated Edison kompanija New Yorke, kuri suorganizavo savo tarnautojams pagalbos programą ir 60 nuosimčių užsirašusių į tą programą, buvo gydomi ir visiškai pagydyti.

Karas su plėšikais

CTA padidinus savo autobusų ir traukinių apsaugą, plėšikai metėsi į iki šiol pamirštas pinigų keitimo įstaigas. Per praeitą nepilną mėnesį įvyko 11 tokių įstaigų apipėšimų arba pasikėsimai apipėšė. Apipėšimo įrankiu jie pradėjo vartoti gazoliną, kurį atsineša plastikinėse pieno arba stiklinėse gėrimų bonkose, grasindami padegti, jei neatiduos pinigų.

Keitimo įstaigų vedėjams policija pataria vieną, kaip saugią apsigynimo priemonę sausių chemikalų gesintuvus, kuriais esą užgesinama gazolinu sukelta gaisro ugnis. Nuo praėto gruodžio 12 dienos pinigų keitimo įstaigos tokių ugnies gesintuvų nupirko jau 450.

Labai atsparios plastmasės plokštė, kurią neša PPG Industries, Huntsville, Ala., darbininkė, bus įdėta tarp dviejų stiklo plokščių ir toks langas bus naudojamas lėktuvų konstrukcijoje.

Policijos patarimu keitimo įstaigų aptarnautojams pranešti policijai pastebėjus bet kokią įtartina charakterį, o gaisro atveju pasilikti kasinininko vietoje (jei įmanoma) kol policija atskubės.

kaltimą jis yra padaręs, kokiam kalėjime laikomas ir adresas, kur nusikaltėlis per atostogas gyvens. Tokia naujovė buvo paskelbta po to, kai vienas atostogų gavęs piktadarys nužudė savo žmoną.

Padegėjams pabaudos

Illinojaus valst. senatorius Norbert Kosinski pakartotinai įteikė legislatūrai naujo įstatymo projektą, kuriuo būtų pagriežtintos baudmės padegėjams, kurių grėsmė kaskart didėja: vien 1974 metais Chicagoje būta 411 gyvenamųjų namų ir valdžios įstaigų padegimų. Tokios rūšies piktadarys jokios kalėjimo "atostogos" nebus duodamos. Padegimą vis dažniau pradėjo praktikuoti ir žmogžudžiai.

Dėl geltonos šviesos Chicagos gatvėse

Tūlas Robert Hays, Jr., nepritadamas geltonų šviesų Chicagos gatvėse įvedimo kritikai nuo savęs rašo:

"Kiekvieną kartą važiuojant tų geltonų padarų apšviestomis gatvėmis mano akys apsvaigsta nuo to aštraus švitejimo ir darosi sunkiau maruoti kas yra už akių. Kai kurie vairuotojai pradeda vartoti saulės akinius važiuodami nakties metu, bet tai gali pasidaryti pavojingą įpratumu. Kas yra tie juokdariai miesto centre, kurie nenori klausyti piliečių reakcijos? Ar kada kas atsiklausė piliečių dėl tų šviesų? Atrodo, kad Didysis Brolis tas šviesas per prievartą kemsą mums į gerkles. Jei tie žmonės Miesto Valdyboje negali matyti nakties metu prie senųjų šviesų, jie turėtų valgyti daugiau morkų, o ne paskubomis statyti tas geltonas pabaisas.

Nuosavybės mokesčiai

Cook apskrities (ir Chicagos) išdininkas pradėjo išsiuntinėti 1.3 milijonui nejudomo turto (real estate) savininkams mokesčių mokėjimo formas. Apskrities išdininkas Edward J. Roosevelt skelbia, kad iki šio mėnesio (sausio) pabaigos visos formos bus išsiuntinėtoms ir primena mokesčių mokėtojams, kad pirmieji įmokėjimai (first installment) privalo būti atlikti iki kovo mėn. 1 dienos, tai yra 30 dienų anksčiau termino.

Atostogos kriminalistams

Illinojaus pataisų (Corrections) departamentas skelbia, kad nuo šiol prieš bet kokio nusikaltėlio paleidimą "atostogų" bus per 15 dienų iš anksto praneštas apskrities prokurorui, nurodant paleidžiamojo nusikaltėlio vardą - pavardę, kokį nusikaltimą jis yra padaręs, kokiam kalėjime laikomas ir adresas, kur nusikaltėlis per atostogas gyvens. Tokia naujovė buvo paskelbta po to, kai vienas atostogų gavęs piktadarys nužudė savo žmoną.

Katalikiškos mokyklos

Chicagos katalikų arkidieozija pradeda plataus masto programą katalikiškoms mokykloms gelbėti, skelbia tų mokyklų superintendantas kun. Robert Clark.

Per praėjusius 10 metų padaryta daug pirmieji svarbos pakeitimai teologijoje, tikybės mokytojų stoka, pasauliečių samdymas mokytojais ir tam pan.

Chicagos arkidieozijos mokyklų sistema yra didžiausia neviešųjų mokyklų sistema visoje Amerikoje, bet mokinių ir studentų skaičius mažėjęs. Per praėjusius 10 metų iš buvusio mokinių skaičiaus 1965 metais 362,000 sumažėjo iki 224,121 šiuo metu; nuo 1965 metų iki šiol uždarytos 31 elementarinės mokyklos ir 20 aukštesniųjų mokyklų.

Mokestis už mokslą

Illinojaus Aukštesnio Mokslo taryba 14 balsais prieš 1 priėmė 13.1 nuosimčių valstybinių kolegijų ir universitetų biudžetų padidinimą 1976 metams, bet atmetė reikalavimą padidinti mokesčių už mokslą. Tarybos priimtas biudžetas siekia \$810 milijonų.

TRUMPAI

— Virginia R. Keehan, South-west kolegijos prezidentė, susitiks su apylinkės organizacijų atstovais aptarti kolegijos plėtimo planus dalyvaujant miesto kolegijų kancleriui dr. Oscar E. Shabat. Dabar kolegijoje studijuoja 5,000 studentų. Jų tarpe yra lietuvių, taip pat jau antri metai veikia nemokami lietuvių kalbos kursai suaugusiems. Jų lektorius yra Romas Kinka.

— Visi asmenys, gyvenant Amerikoje ir neturį to krašto pilietybės, privalo užsiregistruoti

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MATURE PERSON FOR DESK CLERK POSITION

Evening hours. Pleasant working conditions. 913-5400

HELP WANTED — MALE

Darbininkų reikia

LAYOUT MAN

Bronze, aluminum and stainless steel. Work. Must be experienced in one metal. Union shop. Wages commensurate with ability. Phone 465-1989

After 6 P. M. call 679-7852

RENTING IN GENERAL

Nuomos

3921 ARCHER AVE. ISNUOMOJAMAS 5 didelių kambarių apšildomas butas ir atskiras kambarių viengūniui. Geras susiekimas, nebrangi nuoma. Susisiekimui su savininku YA 7-4634.

— Muz. Povilas Skridulis, buvęs Roselando lietuvių parap. vargonininkas, gydomi šv. Kryžiaus ligoninė 551 kamb.

— Ponia R. Ražauskienė, Dearborn Heights, Mich., užsakė savo vyrui Kazimierui vieneriems metams Naujienas. Malonu buvo gauti ir skaityti jos užsakymo laišką ir pranešti visiems skaitytojams apie naujus prenumeratorių R. ir K. Ražauskus. Vienas detroitiškis taip pat užsisakė Naujienas 6 mėn., bet prašė pavardės neminėti.

— Ponia Lyda Kažemėkas, Hamilton, Ont., Kanada, vėliau proga susipažino su Naujienomis ir jas užsisakė 6 mėn. Naujienų vadovybė dėkoja jai už dėmesį, taip pat taria dėkui tiems asmenims, kurie supažindina savo artimuosius su Naujienomis ir padaro teigiamos įtakos.

— Joseph Kasputis, Kenosha, Wis., atskiru laišku pasveikino visus naujieniečius žiemos švenčių proga ir atsuntė penkis Naujienų paramai. Naujienų vadovybė dėkoja mielam bendradarbiui už linkėjimus ir už dovaną.

— Stasys Griškėnas, Fairmont City, Ill., vėliau proga užsisakė Naujienas 3 mėn. tikslu su jomis geriau susipažinti ir, jei patiks, tapti nuolatinu prenumeratorium. Naujienų vadovybė dėkoja už dėmesį ir gerą būdą tinkamam laikraščio pažinimui.

— A. Maskaliūnas iš Gage Parko apylinkės pratęsė iš anksto prenumeratą, kad nereikėtų rašyti raginimo. Naujienų vadovybė dėkoja už laiko ir išlaidų taupymą, taip pat už 5 dol. Naujienų paramai.

— Mikas Rėklaitis, Lietuvos kariuomenės karininkas, visuomenės veikėjas ir aktyvus bendrųjų darbų dalyvis, pratęsdamas prenumeratą, pasveikino Naujienų darbuotojus ir bendradarbius Naujųjų Metų proga. Naujienų vadovybė dėkoja už sveikinimus ir už 5 dol. lietuviškos spaudos paramai.

— L. Vaštokas, Toronto, Ont., Kanada, kartu su gerais linkėjimais visiems Naujienų bendradarbiams, atsuntė laikraščio paramai 5 dol. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujiesiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai yra prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai kviečiami susipažinti su Naujienomis ir jas užsisakyti.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR S Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DĀROMOS ILGIEMS TERMI IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVIN

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-223

NAUJAS ŽVILGSNYS

4 BUTŲ didelis mūras, ne investuota kapitalo. Platus 1 skiri gazo šildymai. Brighton \$30,000.

OCTAGON MŪRAS 6 kambarių gražus 3 kambariai sausam bei Gazu šildymas. 2 auto garažai: 50 pėdų lotas. Marquette Pa \$22,000.

LIUKSUS 6 BUTŲ 15 metu arti Chicago Lawn ir Kedzie lotas. Čia pinigas saugus ate naudingas. \$74,400.

DIDELIS 5 KAMBARIŲ 20 metu mūras. 1½ vonios. pušinis beismantas. Blokai 1 nuo Marquette Parko ir Ked \$22,950.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

Jos yra siunčiamos susipažinimui nemokamai 2 savaites suilig gautais pageidavimais arba platintojų atsiųstais adresais.

— Leonė Dargienė praneša, kad į Balzeko muziejaus ruošiamą banketą atvyks Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis. Jis dalyvaus sausio 19 dienos Martiniue restorane ruošiamame bankete, kuriame kalbas pasakys Simas Kudirka su žmona. Bilietas kainuoja \$25.00. Pradžia 5:00 val. popiet. Pelnas eis Kudirkos vaikams mokslinti ir Balzeko muziejui.

1½ AUKŠTO NAMAS, 2 but auto mūro garažas. Fantastiška vieta prie Marquette Parko mos skrybros verčia pardu 52,500.

PUOŠNUS 3 BUTŲ 15 metu ir 2 auto mūro garažas. Arti ofiso. \$43,000.

3 BUTŲ OCTAGON originala durnus viduj. 3 auto mūro g gražiam Marquette Parke. \$46.

10 BUTŲ MŪRAS, naujas gadyvas, alum. langai, 60 pėdų 1c auto mūro garažas, virš \$17,000. Arti mūsu. \$77,000.

3 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto g Arti vienuolyno \$30,000

2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kam bemsante, garažas, arti mūsu \$28,500.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washnaw Ave. RE 7

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAI DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKI AMO TURTO PIRKIMAS - DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

trengiu mieste ir užmiesty nauji perstatu senus visu rūšių namo šildymo pečius, air-conditioning, dens boilerius ir stogu rinas (gutt Dirbu greit, sažiningai ir garantu

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE. Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-74

DĒMESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJ Tikslai \$112 metams automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-74

Taip pat daromi vertimai, gimin iškvietimai, pildomi pilietybės pšymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer Av Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-598

A. G. AUTO REBUILDER

Čia automobiliai išlyginami ir nužomi. Darbas atliekamas sažiningai ir gerai. prityrusiu darbininku. Kainos nebrangios. 3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill TEL. — 774-5888

Anicetas Garbačiauskas, su

PIRKITE JAV TAUPYMO BONU: